

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे
परीक्षा : एप्रिल / मे – २०२४
द्वितीय वर्ष
सत्र – ३

विषय:- भारतातील स्थानिक स्वराज्य शासनसंस्था (भाग-१) (PC-302)

दिनांक: २३/०५/२०२४

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते दु. ५.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

- प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा (कोणतेही दोन) (४०)
१. स्थानिक स्वराज्य संस्थांचा अर्थ, वैशिष्ट्ये आणि महत्त्व विशद करा.
 २. ब्रिटिश काळातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या विकासाची चर्चा करा.
 ३. “बलवंतराय मेहता समिती” यावर टिपण तयार करा.
 ४. ७३ वी घटनादुरुस्तीतील प्रमुख तरतूदी स्पष्ट करा.
- प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही तीन) (३०)
१. सामूहिक विकास कार्यक्रमाची चर्चा करा.
 २. पी.बी.पाटील समितीच्या शिफारसी स्पष्ट करा.
 ३. सरपंचाचे अधिकार व कार्ये लिहा.
 ४. ग्रामसेवकाची कार्ये सांगा.
 ५. न्यायपंचायतीची माहिती द्या.
- प्रश्न ३ टीपा लिहा (कोणत्याही दोन) (३०)
१. वसंतराव नाईक समिती
 २. अशोक मेहता समिती
 ३. ७४ वी घटनादुरुस्ती
 ४. ग्रामपंचायतीचे अधिकार व कार्ये

Translation in English

Sub: Local Self Government in India (Part-I) (PC-302)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Explain the meaning, features and importance of Local Self Government.
2. Explain development of Local Self Government in British Period.
3. Make a note on “Balwantrai Mehta Committee”.
4. Explain the recommendations (provisions) of 73rd Constitutional Amendment.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. Discuss about Community Development Programme.
2. Explain the recommendations of P.B.Patil committee.
3. Write the powers and functions of Sarpanch.
4. State the functions of Gram Sevak.
5. Give an information about Nyaya Panchayat.

Q.3. Write short notes (Any Two) (30)

1. Vasant Rao Naik Committee
 2. Ashok Mehta Committee
 3. 74th Constitutional Amendment
 4. Powers and functions of Gram Panchayat .
-